
Broj: 02-122/26

Podgorica. 20.04.2026. godine

SAOPŠTENJE KOMORE ARHITEKATA I PLANERA CRNE GORE

povodom rezultata međunarodnog-konkursa za urbanističko-arhitektonsko rješenje bloka A1 u okviru prve faze realizacije naselja "Velje Brdo"

Povodom nedavno objavljenih rezultata međunarodnog-konkursa za urbanističko-arhitektonsko rješenje bloka A1 u okviru prve faze realizacije naselja "Velje Brdo", iznešenih dilema u vezi konflikta interesa člana žirija i autora prva dva nagrađena rada, Komora arhitekata i planera Crne Gore ostaje pri ranije izrečenom stavu da je projekat Velje Brdo strateški i planerski pogrešna odluka, koja nema ni stručno ni naučno utemeljenje, pa se nije ni bavila analizom navedenog konkursa, već isključivo posljedicama koje ova situacija može imati na konkursne procedure u Crnoj Gori, a koje su u interesu naših članova.

Na početku moramo ukazati na činjenicu da sporna odredba iz raspisa ovog Konkursa "*na konkursu ne mogu učestvovati lica koja su u najužem srodstvu i/ili su u radnom odnosu sa članovima žirija*", ne postoji u članu 20. Pravilnika o načinu raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za urbanističko odnosno urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje predviđeno planskim dokumentom, koji jasno propisuje koja lica koja ne mogu da budu učesnici na konkursu.

Imajući u vidu da navedena odredba ne postoji u gore pomenutom pravilniku, već je propisana raspisom ovog konkursa, i da takva formulacija postoji i u prethodno sprovedenim konkursima, iz tog razloga se ovako neprecizno i nejasano postavljena norma ne može autentično ni tumačiti u kontekstu poštovanja Zakona i njegovih podzakonskih akata, već raspisa konkursa.

Dodatno ukazujemo na činjenicu da u raspisu konkursa nije propisan način dostavljanja dokaza za navedeni uslov, pa nije jasno na koji način je Komisija mogla utvrditi da li su autori „*u najužem srodstvu i/ili su u radnom odnosu sa članovima žirija*“, već je isto prepušteno na lično tumačenje i etičku odgovornost članova žirija, koji su takav konflikt interesa mogli prijaviti tek nakon donešene odluke o izboru radova, i otvaranja koverti sa podacima o autorima, imajući u vidu da je konkurs bio anonimn.

Obrazloženje i tumačenje Ministarstva Prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je da autori i član žirija nisu u konfliktu interesa, jer nisu u radnom odnosu, već zapošljeni kod istog poslodavca. Pod pretpostavkom da takvo obrazloženje proizilazi iz člana 4. Zakona o radu koji propisuje da je „*radni odnos između zaposlenog i poslodavca koji se zasniva ugovorom o radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom*“, obrazloženje potvrđuje da je ovakva formulacija iz raspisa konkursa neprecizna i kontradiktorna.

Međutim ono što je posebno zabrinjavajuće pored pravnog tumačenje ove norme je i činjenica da ovako nejasno formulisan uslov učešća, može da dovede u zabludu potencijalne učesnike da nemaju pravo učešća, i da na taj način ograniči ili smanji konkurenciju na međunarodnom konkursu.

Na kraju ističemo i da bez obzira na pravni aspekt ove odluke, **etički nije ispravno da arhitekate bilo da rade na fakultetima ili u privatnim firmama učestvuju u konkursima u kojima su u žiriju njihove kolege**, pa ovakve situacije ne doprinose unapređenju konkursne procedure u Crnoj Gori već suprotno tome unose nepovjerenje u proces koji treba da predstavlja legitiman način izbora najkvalitetnijih radova.

Pravilnik o načinu raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za urbanističko odnosno urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje je u primjeni od septembra 2025. godine, i obzirom da je donešen bez konsultacija sa Komorom, još jednom pozivamo Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine da u saradnji sa Komorom hitno pristupi izmjenama ovog podzakonskog akta, jer u njemu postoje i druge sporne odredbe, kao bi slične situacije u budućnosti bile spriječene.

Apelujemo i na članove Komore da prilikom izbora projekata na kojima rade i konkursa na kojima učestvuju, prije svega vode računa o jednoj od glavnih odredbi Kodeksa strukovne etike Komore arhitekata i planera: **da kod svakog rješenja i projekta razmotre posljedice, direktne i indirektne, trenutne i dugoročne, na zdravlje ljudi, socijalnu pravednost i lokalni sistem vrijednosti, vrijednosti prirodne i kulturne baštine kao i vrijednost predjela i pejzaža.**

Podgorica 20.04.2026. godine

Predsjednik Komore

mr Novica Mitrović s.r.